

Sygn. akt IV CSK 248/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa A. P., A. P.1
i M. P.
przeciwko M. H.
o zachówek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 października 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z dnia 13 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 637/14,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**II. zasądza od pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty
po 1800 (tysiąc osiemset) zł z tytułu zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 stycznia 2015 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił apelację pozwanej M.H. od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 22 maja 2014 r., którym zostało uwzględnione powództwo A. P., A. P. i M. P. o zapłatę z tytułu zachowku.

W odpowiedzi na skargę powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

W skardze kasacyjnej opartej na podstawie naruszenia art. 1000 k.c., art. 386 § 6 i art. 378 § 1 w zw. z art. 328 § 2 i art. 391 § 1 k.p.c. pozwana uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania tym, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które przedstawiła w formie pytania: „czy w przypadku obowiązku Sądu działania z urzędu, zmierzającego do ustalenia wartości substratu zachowku, obowiązek ten przejawia się jedynie dopuszczeniem i przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego, czy też obowiązek ten rozciąga się na przeprowadzenie dowodu z - w razie konieczności wynikającej z treści opinii głównej - opinii uzupełniającej co do dalszych istotnych okoliczności wynikających z głównej tezy dowodowej, czy też inicjatywa dowodowa ma należeć pod rygorem pominięcia wyłącznie do stron procesu”.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania albo skarga jest oczywiście uzasadniona. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy powołane przez skarżącego okoliczności stanowią przyczyny kasacyjne wymienione w przepisie.

W wypadku powołania się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. konieczne jest przedstawienie powstałego problemu prawnego na tle konkretnych przepisów, przekonanie w drodze argumentacji prawnej, że jest to

zagadnienie nowe, dotychczas nierozwiązane, a zarazem wywołujące poważne trudności w jego rozstrzygnięciu, a ponadto wykazanie, na czym polega jego uniwersalne znaczenie. Jednocześnie, niezależnie od nadającego się do uogólnienia precedensowego charakteru kwestii prawnej wymagającej wyjaśnienia i związanej z realizacją interesu publicznego, zagadnienie musi pozostawać w ścisłym związku z danym sporem i mieścić się w ramach ewentualnego rozpoznania skargi, przy uwzględnieniu kognicji Sądu Najwyższego (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Z tej przyczyny zagadnienie przedstawiane do rozstrzygnięcia nie może wykraczać poza podstawy, na jakich skarga została oparta. Pozwana nie uniknęła tego błędu, stawiając kwestię, która w granicach podstaw skargi się nie mieści. Ponadto powołana kwestia nie nosi cech zagadnienia, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż ma charakter jedynie dowodowy, a skarżąca nie wskazała nawet, na tle jakiego konkretnie przepisu miałaby ona występować. Należy dodać, że uzasadnienie wniosku, sprowadzając się wyłącznie do analizy postępowania Sądu, i to jedynie pierwszej instancji, pomija argumentację prawną, która miałaby wskazywać, że w sprawie rzeczywiście pojawił się istotny, abstrakcyjny problem prawny, budzący poważne wątpliwości i wymagający zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), opierając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.